

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Liberec
14.5.2004

3

Tuberkulózní a respirační nemoci - činnost oboru v Libereckém kraji v roce 2003

*Tuberculosis and Diseases of the Respiratory System - Activity in Branch in the
Liberecký Region in 2003*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v Libereckém kraji v roce 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích.

Summary

Information on health service activity in the branch of tuberculosis and diseases of the respiratory system in the region Liberecký in 2003 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals.

Činnost ambulantních oddělení tuberkulózy a respiračních nemocí (TRN) je statisticky sledována prostřednictvím výkazu A (MZ) 1-01, který je součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR. Výkaz vyplňuje každé ambulantní oddělení nebo pracoviště TRN ve všech zdravotnických zařízeních.

V roce 2003 poskytovalo ambulantní péči v oboru TRN v Libereckém kraji 11 pracovišť. Péče byla zajišťována z poloviny v ambulantních částech nemocnic a z poloviny v samostatných ambulantních zdravotnických zařízeních (nejčastěji v samostatných ordinacích lékařů specialistů). K 31.12.2003 pracovalo na těchto pracovištích 14 lékařů s úvazkem 10,06 a 30 středních zdravotnických pracovníků (SZP) s úvazkem 25,65. V přepočtu na 100 tisíc obyvatel je v našem kraji počet lékařů tohoto oboru podprůměrný (v kraji 2,36 a v ČR 3,15), jednotlivé okresy Libereckého kraje se v dosažitelnosti péče oboru TRN výrazně neliší (měřeno počtem lékařů na počet obyvatel).

Na pracovištích TRN a kalmetizace v Libereckém kraji bylo v roce 2003 provedeno 66 378 ošetření (vyšetření). Na jednoho lékaře a den tak připadlo 26 ošetření, což je o jedno ošetření více než je celorepublikový průměr. V roce 2003 provedli odborní lékaři TRN v našem kraji 3 883 očkovaní BCG (proti tuberkulóze), přes 99 % to bylo „přeočkovaní“ na základě negativního tuberkulinového testu. Primovakcinace je totiž zpravidla prováděna již v porodnicích, z 4 045 živě narozených dětí v roce 2003 bylo na pracovištích TRN očkováno proti tuberkulóze pouze 24 dětí.

Významnou součástí práce ambulantního pneumologa je dispenzarizace osob pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí. V roce 2003 bylo v Libereckém kraji dispenzarizováno 11 385 osob, což představuje 267 onemocnění na 10 tisíc obyvatel (v ČR to bylo ve stejném roce 455 onemocnění na 10 tisíc obyvatel). Z tohoto počtu bylo 20 % osob nově přijatých (nemoc zjištěná poprvé v životě), a 44 % žen. Nejčastější příčinou dispenzarizace je dlouhodobě chronická bronchitida (111 případů na 10 tis. obyvatel) a astma bronchiale (52 případů na 10 tis. obyvatel). Je však třeba poznamenat, že pro lehčí formy astmatu mohou být osoby dispenzarizovány také u lékařů alergologů (konkrétně pro diagnózu J45.9). V roce 2003 zajišťovali ambulantní lékaři alergologové v našem kraji dispenzarizaci pro astma bronchiale 4 292 osob (100 osob na 10 tis. obyvatel).

V roce 2003 bylo vyšetřováno či ošetřováno 3 377 osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou. Z toho bylo 40 % osob ze skupiny R2, tedy osob, které byly v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo mykobakteriózou. Osob s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou prošlo ambulantními pracovišti tuberkulózy a respiračních nemocí 4 652 (jedná se o silné kuřáky, osoby s dysplastickými buňkami ve sputu a o osoby s profesionální expozicí kancerogenů). Pro cytologicky nebo histologicky ověřené zhoubné novotvary bylo v roce 2003 dispenzarizováno 418 osob, z toho bylo 71 % mužů.

Pro úplnou informaci o činnosti oboru TRN v našem kraji jsme do materiálu zařadili také základní ukazatele využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů. V našem kraji je jedno lůžkové plicní oddělení z celkových 44 v České republice, a to v Krajské nemocnici Liberec. Vedle toho tu máme dva odborné léčebné ústavy respirační (Odborný léčebný ústav TRN ve Cvikově a Dětskou léčebnu respirační ve Cvikově). Celkový počet plicních oddělení v odborných léčebných ústavech v ČR k 31.12.2003 byl 24.

Zpracoval ÚZIS ČR

Liberecký krajský odbor

Voroněžská 144, 460 01 Liberec 1

tel.: 485 217 201

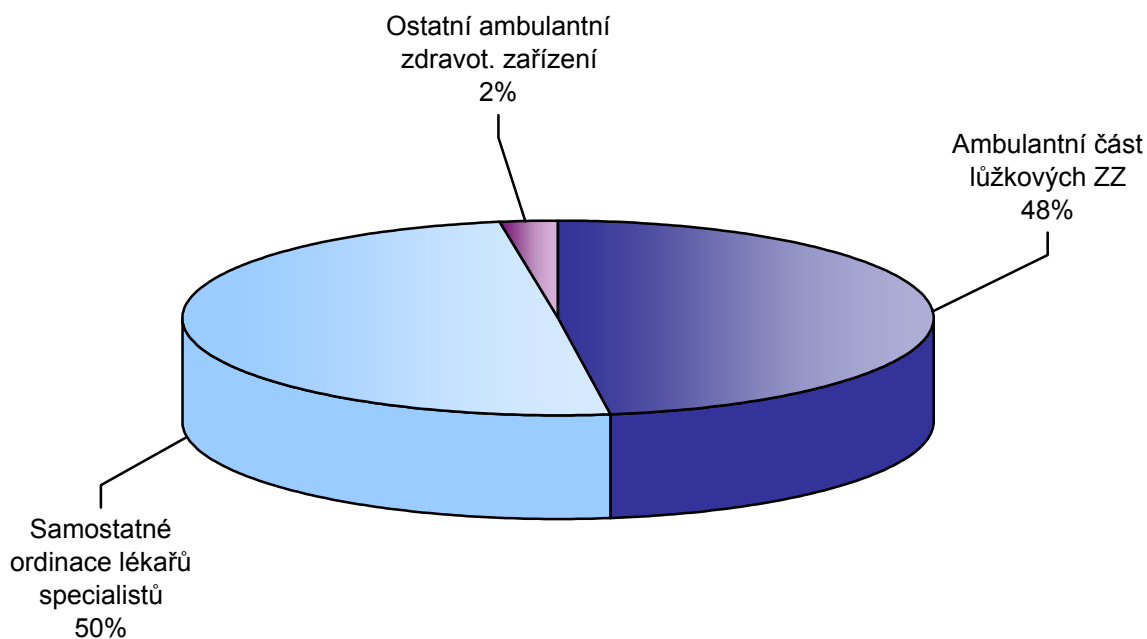
pavlovova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

**Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření)
v ambulantních zdravotnických zařízeních**

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾		Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	SZP	celkem		z toho očkování BCG	na 1 lékaře
				absolutně	v %		
Ambulantní část lůžkových ZZ	5	4,81	14,60	34 883	52,6	2 563	7 252
Samostatné ordinace lékařů specialistů	5	5,00	10,30	28 394	42,8	1 320	5 679
Ostatní ambulantní zdravot. zařízení	1	0,25	0,75	3 101	4,7	-	12 404
Liberecký kraj	11	10,06	25,65	66 378	100,0	3 883	6 598

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Struktura ambulantních lékařů TRN podle druhu zdravotnických zařízení v Libereckém kraji v roce 2003

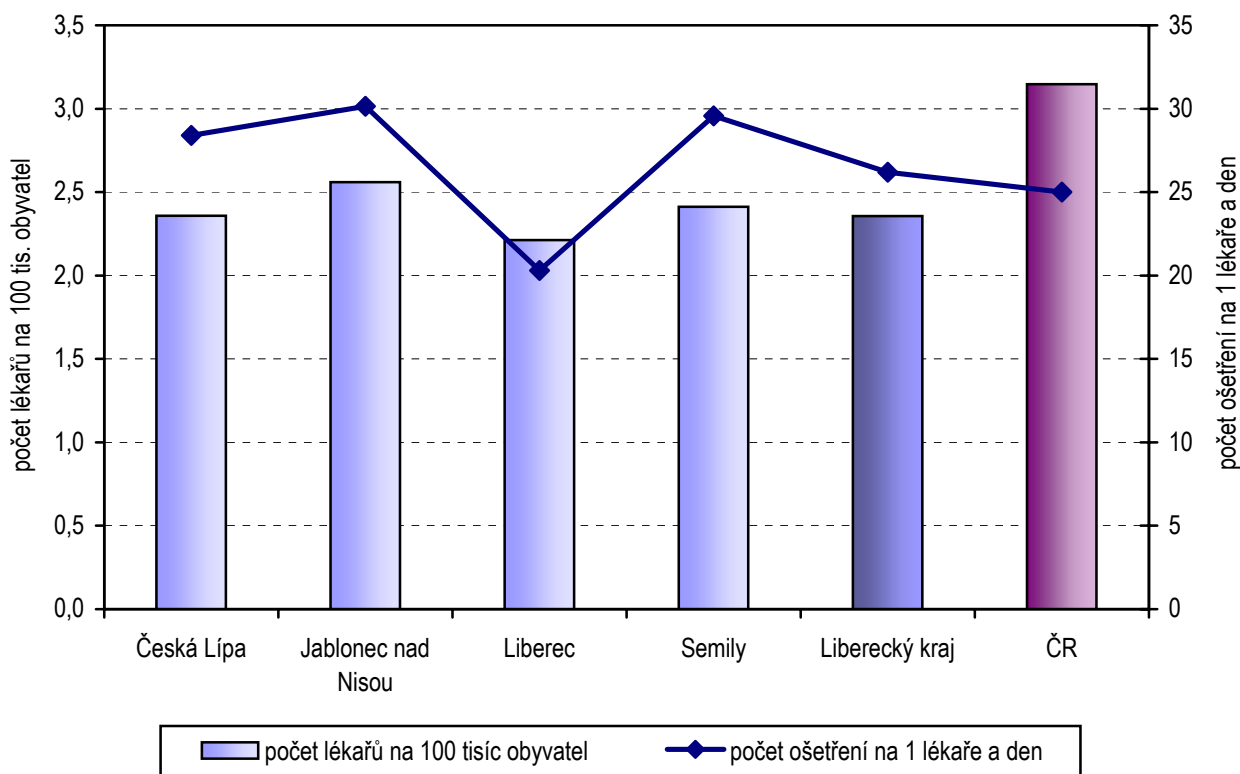

Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření) dle územních celků

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři		SZP	celkem	na 10 tis. obyvatel	na 1 lékaře a den
		celkem	na 100 tis. obyvatel				
Česká Lípa	2	2,50	2,36	8,30	17 894	1 688	28,40
Jablonec nad Nisou	2	2,25	2,56	5,75	17 088	1 944	30,14
Liberec	4	3,50	2,21	7,60	17 912	1 133	20,31
Semily	3	1,81	2,41	4,00	13 484	1 797	29,56
Liberecký kraj	11	10,06	2,36	25,65	66 378	1 554	26,18
ČR	299	321,00	3,15	638,79	2 022 131	1 982	25,00

¹⁾ součet úvazků (včetně smluvních)

Počet ambulantních lékařů TRN na 100 tisíc obyvatel a počet ošetření na 1 lékaře a den v Libereckém kraji v roce 2003

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Onemocnění (diagnóza MKN 10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	ČR na 10 tis. obyvatel	Liberecký kraj				z celku kraje osoby nově přijaté ¹⁾	
		celkem	z toho		na 10 tis. obyvatel	muži	ženy
			ženy	děti (0-14 let)			
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33-C34, C39.9)	16,24	418	121	-	9,79	124	39
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	1,70	74	27	-	1,73	17	6
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	3,85	194	112	-	4,54	11	18
Zánětlivá onemocnění plic (J12-J18, J85.0-2)	38,06	1 802	733	-	42,19	672	509
Chronická bronchitida (J41-J42, J44.0-9)	211,05	4 744	2 045	1	111,08	262	183
Astma bronchiale (J45.1-9, J46)	111,28	2 238	1 218	80	52,40	143	171
Emfyzém plic (J43.0-9)	10,11	191	50	-	4,47	21	12
Bronchiektázie (J47)	4,29	97	41	-	2,27	4	-
Sarkoidóza (D86.0,2)	7,83	347	208	-	8,12	12	17
Pneumokoniózy (J60-J66)	14,46	49	11	-	1,15	2	1
Difúzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	5,05	124	59	-	2,90	13	12
Nenádor. onemocnění pohrudnice (J86-J94)	7,86	219	74	-	5,13	22	9
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26-I28)	6,50	210	90	-	4,92	13	8
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68-J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	16,87	678	274	-	15,87	26	35
Celkem	455,16	11 385	5 063	81	266,57	1 342	1 020

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou
	skupina R1 ²⁾		skupina R2 ³⁾		
	celkem	z toho děti (0-14 let)	celkem	z toho děti (0-14 let)	
	absolutně				
Česká Lípa	259	1	390	76	299
Jablonec nad Nisou	859	-	235	-	2 257
Liberec	731	-	645	43	1 072
Semily	179	-	79	7	1 024
Liberecký kraj	2 028	1	1 349	126	4 652
ČR	34 168	153	29 475	3 140	135 636
	na 10 000 obyvatel ¹⁾				
Česká Lípa	24,4	0,5	36,8	41,6	28,2
Jablonec nad Nisou	97,7	-	26,7	-	256,7
Liberec	46,2	-	40,8	17,3	67,8
Semily	23,8	-	10,5	5,9	136,4
Liberecký kraj	47,5	0,1	31,6	18,3	108,9
ČR	33,5	1,0	28,9	20,0	133,0

¹⁾ Celkový počet, resp. děti ve věku 0-14 let (k 1.7.)

²⁾ Skupina R1 - do této skupiny přearazují osoby ze skupiny P II (resp. přearazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriálu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přearazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriálu mimo dýchacího ústrojí) jestliže :

- a) mají závažné přidružené nemoci,
- b) mají závažné přidružené podmínky,
- c) mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriály.

³⁾ Skupina R2 - do této skupiny se arazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriálou

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	Liberecký kraj	ČR	Liberecký kraj	ČR
Počet oddělení	1	44	2	24
Počet zaměstnanců ¹⁾				
lékaři	3,00	173,97	7,10	86,41
střední zdravotničtí pracovníci celkem	8,00	619,07	49,01	458,23
střední zdravotničtí pracovníci u lůžka	6,00	574,82	34,10	410,23
nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci u lůžka	3,00	167,34	7,80	109,56
Průměrný počet lůžek	29,00	1 762,28	225,00	2 205,64
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	19,8	1 279,9	162,1	1 564,4
na 1 lékaře	6,6	7,4	22,8	18,1
na 1 SZP u lůžka	3,3	2,2	4,8	3,8
Počet lékařů na 100 lůžek	10,34	10,12	3,16	4,04
Počet SZP na 100 lůžek	27,59	36,01	21,78	21,41
Počet hospitalizovaných	553	38 929	1 629	15 586
Nemocniční letalita	112,9	86,2	51,8	56,8
Využití lůžek ve dnech	248,7	265,1	263,0	258,9
Průměrná ošetrovací doba	13,0	12,0	36,3	36,6
Prostoj lůžek ²⁾	5,5	2,8	13,0	12,2

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým plicním oddělením v kraji:

Krajská nemocnice Liberec

Seznam odborných léčebných ústavů s plicním oddělením v kraji:

Odborný léčebný ústav TRN, Cvikov

Dětská léčebna respirační, Cvikov